



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **L. L.**, narozený dne X,
bytem X,
zastoupený JUDr. Petrem Sladkým, advokátem,
sídlem Veleslavínova 363/35, 301 00 Plzeň,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**,
sídlem Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení: 1. **M. S.**, narozená dne X,
bytem X,
2. **Ing. J. S.**, narozený dne X,
bytem X,
oba zastoupeni Mgr. Pavlem Černým, advokátem,
sídlem Údolní 33, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2021, č. j. PK-ŽP/9382/21,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 10. 9. 2021, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) téhož dne, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2021, č. j. PK-ŽP/9382/21 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) zrušeno rozhodnutí Městského úřadu Přeštice, odboru životního prostředí (dále jen „*prvostupňový orgán*“) ze dne 19. 4. 2021, č. j. PR-OŽP-VOT/23474/2021 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), a řízení bylo zastaveno.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*vodní zákon*“), zrušeno povolení k nakládání s podzemními vodami vydané podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1 vodního zákona Městským úřadem Přeštice, odborem regionálního rozvoje a životního prostředí dne 10. 9. 2009, č. j. RRŽP-HI/17983/2009, ve znění rozhodnutí o opravě zřejmých neprávností ze dne 7. 10. 2019, č. j. PR-OŽP-VOT/28528/2019, a to pro odběr podzemních vod z kopané studny specifikované níže (dále též jen „*předmětné povolení k odběru vody*“).

II.

Žaloba

3. Žalobce ve své žalobě nejprve vymezil předmět řízení a napadené rozhodnutí, které napadá v celém rozsahu. Přitom mj. uvedl, že předmětné povolení k odběru vody se vztahuje ke kopané studně ve vlastnictví žalobce na pozemku č. parc. st. Xa v k. ú. X, a že oprávnění z tohoto povolení jsou M. S., nar. X a Ing. J. S., nar. X.
4. Žalobce v rámci shrnutí podstaty sporu zejména uvedl, že předmětné povolení k odběru vody původně svědčilo manželům J. a P. H., právním předchůdcům nynějších oprávněných. Účelem povoleného odběru podzemní vody je zásobování rodinného domu, přičemž jsou stanoveny limity odběru. Povolení tehdy bylo vydáno z důvodu, že manželé H. měli záměr na pozemku č. parc. Xb (nyní Xc) v k. ú. X vystavět rodinný dům. Za tímto účelem bylo příslušným stavebním úřadem vydáno dne 20. 4. 2010 rozhodnutí o umístění rodinného domu na pozemku č. parc. Xb (nyní Xc) v k. ú. X. Tento záměr manželé H. ani pozdější oprávnění S. nikdy nerealizovali. Podle sdělení příslušného stavebního úřadu ze dne 3. 2. 2020 předmětné územní rozhodnutí pozbylo platnosti, a to ke dni 1. 6. 2012. Žalobce inicioval zahájení řízení o zrušení předmětného povolení k odběru vody, čemuž prvostupňový orgán vyhověl a takové řízení z moci úřední zahájil a posléze i rozhodl o zrušení předmětného povolení. Žalovaný ovšem následně napadeným rozhodnutím zrušil prvostupňové rozhodnutí a řízení zastavil. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné z níže uvedených důvodů.
5. Žalobce předně vytýkal žalovanému, že potvrzuje závěry prvostupňového orgánu, které však tento nedovodil ani nekonstatoval. Žalobce citoval závěr na str. 3 napadeného rozhodnutí. Podle žalobce prvostupňový orgán konstatoval, že v povolení k nakládání s vodami není uveden konkrétní rodinný dům, který má být zásobován pomocí study, což ale nelze chápat tak, že se jedná o povolení k nakládání s vodami za účelem libovolného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

rodinného domu. Žalobce má za to, že prvostupňový orgán žádný závěr o tom, že oprávnění S. mohou odebírat vodu bez ohledu na to, zda je již rodinný dům realizován, neučinil, a proto se na něj nelze odkazovat. V kontextu tohoto odůvodnění žalovaného je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, tudíž nezákonné.

6. Žalobce dále namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela ignoroval argumentaci prvostupňového orgánu, že příslušné územní rozhodnutí pozbylo platnosti, když toto bylo potvrzeno přímo příslušným stavebním úřadem ve sdělení ze dne 3. 2. 2020. Navzdory tomuto sdělení se žalovaný spokojil s tvrzením oprávněných, že územní rozhodnutí platnosti nepozbylo, neboť byly realizovány kanalizační a elektrické přípojky, a rovněž provedeny terénní úpravy. Pokud však tyto byly realizovány, rozhodně se tak nemohlo stát na základě citovaného územního rozhodnutí. Pokud se k platnosti územního rozhodnutí vyjádřil sám správní orgán, který jej vydal, pak má žalobce za to, že toto vyjádření má být pro jiné správní orgány závazné. Žalobce i prvostupňový orgán shodně konstatovali, že oprávnění S. neučinili žádné další kroky k realizaci výstavby rodinného domu a k této realizaci nemají vydané žádné veřejnoprávní povolení, ani o vydání takového povolení nikdy neusilovali. Jestliže povolení k odběru podzemní vody je vázáno na konkrétní účel (zásobování rodinného domu), pak tento musí být dodržen. Jestliže původní územní rozhodnutí pozbylo platnosti a oprávnění S. nemají jiné rozhodnutí o možné realizaci rodinného domu, pak podmínka povolení k odběru nikdy nebyla naplněna, resp. mohla být naplněna jen do platnosti územního rozhodnutí. Žalobce rovněž poznamenal, že oprávnění S. se stali vlastníky předmětných nemovitých věcí až v roce 2014, tedy 2 roky poté, co územní rozhodnutí pozbylo platnosti. Žalobce proto namítá, že žalovaný zcela nesprávně vyhodnotil pozbytí platnosti územního rozhodnutí ve vazbě na účel povoleného odběru vody, a proto dospěl k nesprávnému závěru, který činí napadené rozhodnutí nezákonným.
7. Podle žalobce oprávnění S. nikdy nenaplnili účel povoleného odběru, a tak správní orgán využil možnosti stanovené vodním zákonem a povolení k odběru zrušil. Ovšem žalovaný prvostupňové rozhodnutí zcela nezákonně zrušil. Argumentace žalovaného se neopírá o skutečnosti, které byly v řízení u prvostupňového orgánu prokázány, zejména pozbytí platnosti zmíněného územního rozhodnutí či vydání jiného (nového) veřejnoprávního povolení pro výstavbu rodinného domu. Žalobce rovněž nesouhlasil s tím, že žalovaný posoudil jako relevantní obranu oprávněných vycházející ze skutečnosti, že v roce 2018 podali žádost o povolení vodovodu z předmětné studny za účelem zásobování plánovaného rodinného domu. Toto řízení nebylo dosud skončeno, a to z důvodu soudního sporu o zrušení věcného břemene mezi oprávněnými a žalobcem. Konání oprávněných nelze přisuzovat účinky předvídané ustanovením § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Citované ustanovení vodního zákona uvádí dvě skutečnosti, tj. buď oprávněný nevyužívá vydané povolení k nakládání s vodami, nebo využívá jej pouze minimálně bez vážného důvodu po dobu delší než 2 roky. Je třeba konstatovat, že oprávnění S. (ani jejich právní předchůdci) nevyužívali povolení vůbec. Dle žalobce se tedy na případ nevztahují žádné vážné důvody ani se nepočítá dvouletá lhůta. Toto se dle názoru žalobce vztahuje pouze pro případy minimálního využití. Žalobce má tak za to, že žalovaný s ohledem na citované ustanovení žádné vážné důvody zkoumat neměl a nemá. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že oprávnění S. do dnešního dne nemají vydané žádné veřejnoprávní povolení k realizaci rodinného domu, proto i jimi vyvolané správní řízení z r. 2018 nemůže mít vliv na rozhodnutí o zrušení povolení k odběru, neboť takové správní řízení nemůže založit důvod pro povolení k odběru. Takovým důvodem by mohlo být např. nové územní rozhodnutí nebo stavební povolení, neboť účelem povoleného odběru je zásobování rodinného domu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

O vydání takových rozhodnutí však oprávnění S. nikdy neusilovali. Faktem zůstává, že od vydání povolení k odběru v r. 2009 nedošlo k jeho žádnému využití, tj. po dobu 12 let. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný zcela nedůvodně přiznal relevantnost tvrzením o vážných důvodech nevyužívání odběru vody.

8. Za popsanych okolností má žalobce jednoznačně za to, že byly splněny podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody pro oprávněné S. a napadené rozhodnutí je tak přímo v rozporu s předmětným § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Žalobce proto navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Rovněž uplatnil náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 14. 10. 2021 (doručeném soudu dne 20. 10. 2021) navrhl zamítnutí žaloby, když dle jeho názoru napadené rozhodnutí není nezákonné ani věcně nesprávné. Žalovaný v úvodu plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že se s žalobcovými námitkami vypořádal již tam. Poté učinil následující doplnění.
10. Žalovaný předně odmítl námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaný souhlasil s názorem, že předmětné povolení k odběru vod ze studny umístěné na pozemku žalobce bylo vydáno přechozím vlastníkům pozemku p. č. Xc v k. ú. X a přešlo na nové nabyvatele – M. S. a J. S.. Účelem povoleného odběru je zásobování rodinného domu. Toto povolení nabylo právní moci dne 1. 10. 2009, je platné a vykonatelné. Z uvedeného plyne, že oprávnění z povolení mohou vodu odbírat za povoleným účelem s tím, že do účelu povoleného odběru je dle názoru žalovaného možné zahrnout obhospodařování pozemku určeného k výstavbě rodinného domu, či použití vody na stavbu rodinného domu. Vodní zákon nijak podrobně jednotlivé účely odběru podzemní vody nerozlišuje, a proto dle žalovaného tento účel pokrývá veškeré s rodinným domem (byť dosud nerealizovaným) související užívání pozemku. Takový striktní přístup, který uvádí žalobce, by dospěl do situace, že při každé minimální změně počtu osob v rodinném domě, či zasazení stromu nebo pořízení domácího zvířete by musela být pokaždé posuzována změna povolení k nakládání s vodami. Takový přístup by byl přílišným formalismem a zcela jistě v rozporu s účelem vodního zákona. Zrušení předmětného povolení k odběru vody z moci úřední je dle názoru žalovaného krajní možností, ke které by mělo docházet jen ve výjimečných případech.
11. Žalovaný dále uvedl, že dle jeho názoru není v řízení podstatná platnost územního rozhodnutí na stavbu rodinného domu, či polemika žalobce v tom, zda byla či nebyla naplněna podmínka účelu předmětného povolení k odběru vody jen do platnosti územního rozhodnutí. V § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona není dána vodoprávnímu úřadu povinnost takové povolení zrušit. Jak žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, oprávnění S. činí kroky k získání stavebního povolení na stavbu rodinného domu, a je pochopitelné, že za situace, kdy existuje spor mezi vlastníkem studny a nimi ve věci věcného břemene, se nejdříve snaží získat povolení ke stavbě vodovodu. Žalovaný dospěl k názoru, že za této situace nejsou naplněny zákonné podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody z moci úřední. Oprávnění S. ani nemohou bez součinnosti žalobce toto právo vykonávat, když žalobce podal žalobu soudu na zrušení věcného břemene. Spor o existenci věcného břemene považují oprávnění S. za účelově vyvolaný, který pak vedl i k přerušení řízení o jejich žádosti o vydání povolení k umístění vodovodní přípojky z předmětné studny na jejich pozemek, což považují za první krok směřující k výstavbě rodinného domu na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pozemku p. č. Xc v k. ú. P.. To jsou jistě vážné důvody, které brání oprávněným v užívání práv plynoucích z povolení a v získání územního či stavebního povolení.

12. Závěrem žalovaný podanou žalobu označil za nedůvodnou, trval na správnosti svého postupu i napadeného rozhodnutí, které podle něj bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Replika žalobce

13. Podáním ze dne 1. 11. 2021 žalobce reagoval na vyjádření žalovaného k žalobě, když s vyjádřením žalovaného nesouhlasil a v plném rozsahu odkázal na svoji žalobu. Dále uvedl, že ve své žalobě nezpochybňoval či nenapadal přechod oprávnění k povolení odběru podzemní vody na nové vlastníky, manžele S.. K polemice žalovaného nad tím, co zahrnuje povolení k odběru, namítal, že žalovaný v dané souvislosti neuvedl žádný právní základ, a dále předmětné povolení k odběru vody bylo vydáno za konkrétním účelem (zásobování rodinného domu), který si žalovaný svým správním uvážením neoprávněně rozšiřuje (tj. uvádí, že povolení zahrnuje obhospodařování pozemku určeného k výstavbě). Žalobce rovněž nesouhlasil se žalovaným v tom, že když zrušení povolení k odběru není povinností, ale pouhou možností správního orgánu, nelze pak ke zrušení přikročit, resp. přikročit až v krajním případě. Naopak, jsou-li splněny podmínky, jako tomu bylo i v posuzovaném případě, pak není důvod, aby správní orgán nekonal. Navíc v tomto konkrétním případě lze kvůli nepřekonatelným sporům mezi žalobcem a vlastníky dotčeného pozemku krajní řešení použít, neboť v případě jeho zachování bude zcela nepochybně docházet k šikanóznímu jednání (vlastníci pozemku č. parc. Xc ve skutečnosti zdroj vody ze studny nepotřebují, neboť jsou schopni zajistit obsluhu z vlastních zdrojů, a to buď z vlastní studny, nebo z veřejného vodovodu, na který jsou připojeni). Vlastníci dotčeného pozemku č. parc. Xc (dříve č. parc. Xb) nemají od r. 2012 stavební povolení na výstavbu rodinného domu, čili účel odběru tak minimálně od tohoto roku není naplněn. Účelové tvrzení o záměru výstavby tak slouží pouze k zachování možnosti šikanózním způsobem zasahovat do vlastnictví žalobce. Nutno dodat, že odběr vody vlastníky pozemku č. parc. Xc, a to jak předchozími, tak stávajícími, nebyl nikdy realizován, čili podmínka zákona pro zrušení povolení je dle žalobce naplněna a úvahy žalovaného o možnosti, nikoli povinnosti zrušení povolení jsou zcela irelevantní.

V.

Osoby zúčastněné na řízení

14. Žalobce ve své žalobě neoznačil žádnou potenciální osobu zúčastněnou na řízení. Soud v průběhu řízení učinil výzvu potenciálním osobám zúčastněným na řízení, a to adresně paní M. S. a Ing. J. S., kteří byli účastníky správního řízení a současně odvolateli proti prvostupňovému rozhodnutí. Ze správního spisu pak žádá další potenciální osoba zúčastněná na řízení nevyplynula.
15. Ve stanovené lhůtě soudu písemně oznámily svůj zájem účastnit se předmětného řízení v rubrice tohoto rozsudku označené osoby zúčastněné na řízení č. 1 a 2, tedy manželé S. (dále též jen „OZNŘ“). OZNŘ se ve věci samé písemně vyjádřily společným podáním ze dne 18. 10. 2022, v němž navrhly, aby soud žalobu zamítl a přiznal jim náhradu nákladů řízení. OZNŘ v úvodu svého vyjádření vymezily předmět řízení a poté uvedly své stanovisko k předmětu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

16. OZNŘ se nejprve zabývaly interpretací § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Podle názoru OZNŘ se žalobce svým výkladem předmětného ustanovení snaží zcela v rozporu s dosavadní praxí, platnou judikaturou i logikou předmětného ustanovení tvrdit, že v případě, kdy nedochází k užívání povolení, může ho vodoprávní úřad zrušit bez dalšího, a to i v případě, kdy osobě oprávněné z povolení v užívání brání vážné důvody. A zároveň dle žalobce nemusí uplynout žádný čas od vydání povolení. OZNŘ s takovouto interpretací nesouhlasí, když dle jejich názoru žalobce svůj výklad neopírá o žádný relevantní zdroj a takový výklad by vedl k absurdním situacím. Podle tohoto výkladu by totiž vodoprávní úřad mohl vydané povolení k nakládání s vodami zrušit bez dalšího i v případě, že by ho oprávnění nevyužívali třeba jen jeden den. Dále by úřad mohl povolení zrušit i v situacích, kdy by pro vážné důvody, které by nebyly na straně oprávněných, nebylo užívání dočasně možné (jak je tomu i v případě OZNŘ). OZNŘ proto uzavřely, že výklad přednesený žalobcem je vadný.
17. Dále se OZNŘ vyjádřily k existenci vážného důvodu pro nevyužití povolení k nakládání s vodami. Dle OZNŘ jim v užívání předmětného povolení k odběru vody brání samotný žalobce. Žalobce v rozporu s věcným břemenem zřízeným smlouvou mezi žalobcem a právními předchůdci OZNŘ znemožňuje OZNŘ vstup na svůj pozemek, na kterém se nachází předmětná studna. Přístupovou cestu zahradil plotem. Dále žalobce brání výstavbě vodovodu ze studny na pozemek OZNŘ, jak je předvídan smlouvou o zřízení věcného břemene. Žalobce zcela účelově vyvolal soudní řízení, ve kterém požaduje zrušení předmětného věcného břemene. To vedlo k přerušení řízení o žádosti OZNŘ o vydání povolení k umístění vodovodní přípojky ze studny na pozemek OZNŘ parc. č. Xc, k. ú. X. Umístění vodovodní přípojky je přitom podmínkou k výstavbě rodinného domu na uvedeném pozemku a zahájení užívání předmětného povolení k odběru vod. Dle názoru OZNŘ je nerozhodné, z jakého důvodu jejich právní předchůdci povolení v minulosti nezačali užívat a co jim zabránilo ve výstavbě rodinného domu, ke kterému získali územní rozhodnutí. Podstatné je, že v době zahájení řízení Městským úřadem Přestice nebyly (a nadále nejsou) splněny podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody, když v tu dobu se OZNŘ již více jak 2 roky snažily dosáhnout stavu, kdy by fakticky mohly vodu ze studny odebírat, bylo jim v tom však prokazatelně bráněno. OZNŘ s ohledem na výše uvedené uzavřely, že podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody dány nebyly, když OZNŘ činí kroky k zahájení jeho užívání, je jim v tom však bráněno a existují tak závažné důvody, pro které nemohou toto povolení užívat.
18. OZNŘ se dále zabývaly rozsahem povoleného odběru a otázkou relevance řízení o umístění vodovodní přípojky. Nejprve k rozsahu oprávnění namítaly, že se žalobce snaží prosazovat mimořádně úzký výklad odběru vod pro účely rodinného domu, který ovšem neodpovídá stávající praxi a vedl by i k řadě praktických problémů. V tomto ohledu se OZNŘ ztotožňují s názorem žalovaného, že povolení k odběru vod pokrývá veškeré s rodinným domem (byť dosud nerealizovaným) související užívání pozemku. Účel odběru vody pro zásobování rodinného domu tak nelze striktně omezovat na odběr pro účely domácnosti v daném rodinném domě. Je nutné pod něj podřadit i účely s tím bezprostředně související, a to jak odběr nutný k výstavbě rodinného domu, tak i odběr pro účely obhospodařování související zahrady. Z ničeho přitom nevyplývá, že k tomuto účelu by nemohla být voda odebírána ještě před výstavbou domu. Dle OZNŘ povolení přípojky je prvním krokem k výstavbě rodinného domu. Z žádného právního předpisu přitom neplyne, že by nebylo možné jednotlivé kroky směřující k realizaci rodinného domu činit postupně a že by OZNŘ musely žádat o umístění vodovodu i rodinného domu zároveň. Naopak je zcela logické, že tak

složité a nákladný proces jako je výstavba rodinného domu realizují po etapách. OZNŘ by považovaly za neúčelné vynakládat prostředky a úsilí na přípravu projektové dokumentace rodinného domu do doby, než budou spory s žalobcem vyřešeny. Přistoupily proto zatím pouze k první etapě, a to povolení vodovodní přípojky. To, že řízení o jejím povolení bylo přerušeno z důvodu účelově podané žaloby žalobce, nemůže jít OZNŘ k tíži. Podle OZNŘ předmětné povolení je oprávněné i k činností souvisejícím s výstavbou rodinného domu a obhospodařování zahrady. Řízení o umístění vodovodní přípojky navíc směřuje přímo k účelu výstavby rodinného domu. I pokud by tedy byl aplikován žalobcem prosazovaný úzký výklad, byly by s ním kroky OZNŘ v souladu.

19. Dále se OZNŘ zabývaly otázkou absence odůvodnění zrušení povolení k nakládání s vodami, když poukázaly na to, že vodoprávní úřad nemůže povolení zrušit zcela arbitrárně a bezdůvodně. K zrušení může dojít jen na základě správního uvažování příslušného vodoprávního úřadu a po zvážení všech okolností daného případu, kdy úřad musí zejména zvážit, zda jsou dány i objektivní důvody, pro které je potřebné, či spíše nutné, povolení zrušit. V posuzovaném případě vodoprávní úřad neuvedl pro zrušení předmětného povolení k odběru vody žádné důvody. Prvostupňové rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné, a proto bylo namístě jeho zrušení. OZNŘ se ztotožnily s názorem žalovaného, že zrušení povolení je „krajní možností, ke které by mělo docházet jen ve výjimečných případech.“. V dané souvislosti se odvolaly na § 2 odst. 3 správního řádu s tím, že práva z předmětného povolení k odběru vody nabyly v dobré víře po předchozích vlastnících. Počítaly s tím, že k tomuto pozemku, na kterém není žádný zdroj vody, náleží věcné břemeno užívání vody z předmětné studny a na pozemku budou moci realizovat stavbu rodinného domu.
20. OZNŘ rovněž uvedly, že žalobcem namítaná otázka (pozbytí) platnosti územního rozhodnutí ze dne 20. 4. 2010 vydaného předchozím vlastníkem předmětného pozemku pro účely výstavby rodinného domu není pro řízení relevantní. Předmětné povolení k odběru vody nemůže být nijak vázáno na platnost uvedeného územního rozhodnutí už jen z toho důvodu, že bylo vydáno před tím, než bylo vydáno územní rozhodnutí. OZNŘ dále k žalobcově odkazu na sdělení příslušného stavebního úřadu ze dne 3. 2. 2020 namítaly, že není právně závazné, když nebylo vedeno žádné řízení, kterého by se mohly účastnit dotčené osoby a předkládat důkazy. Rovněž neformálnost sdělení, když má jít pouze o nezávazné stanovisko stavebního úřadu, které je navíc zjevně v rozporu se skutečným stavem. OZNŘ opakovaně připomenuly, že na základě územního rozhodnutí ze dne 20. 4. 2010 byly na předmětném pozemku vystavěny kanalizační přípojky a přípojky elektrické instalace, jak je například patrné z veřejně přístupných webových stránek provozovatele kanalizační sítě ČEVAK. Manželé H. rovněž na předmětném pozemku provedli terénní úpravy (srovnání pozemku pro umístění rodinného domu) a zajistili výstavbu opěrné zdi při hranici s pozemkem st. p. č. Xa. Na základě uvedeného územního rozhodnutí tak bylo započato s využitím území pro stanovený účel, tudíž nemohlo pozbyt platnosti. Ačkoliv to pro účely tohoto řízení OZNŘ nepovažují za nezbytné, vyjádřily připravenost doložit vyjádření správců sítí, pokud by to soud uznal za vhodné.

VI.

Zrušený rozsudek zdejšího soudu

21. Rozsudkem ze dne 10. 11. 2022, č. j. 57 A 109/2021-56 (dále též jen „*zrušený rozsudek*“), zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
22. Podstata sporu spočívala v zodpovězení otázky, zda ob stojí napadené rozhodnutí, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí prvostupňového orgánu, jenž v pozici vodoprávního úřadu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

předtím zrušil povolení k odběru vody z předmětné studny žalobce, které svědčí OZNŘ, resp. otázka, zda v posuzovaném případě byly dány zákonné důvody pro zrušení povolení k odběru vody ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona, jak dovodil prvostupňový orgán, či nikoli, jak dovodil žalovaný. Jádrem sporu pak spočívalo ve výkladu § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona, dle něhož *vodoprávní úřad může z moci úřední povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit, nevyužívá-li oprávněný vydaného povolení k nakládání s vodami nebo využívá-li jej pouze minimálně bez vážného důvodu po dobu delší než 2 roky*. Soud předně shledal napadené rozhodnutí částečně nepřezkoumatelným, neboť žalovaný dospěl k opačnému věcnému závěru oproti prvostupňovému orgánu, při tom ale odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí; tato dílčí nepřezkoumatelnost však soudu nebránila meritorně přezkoumat stěžejní žalobní námitku o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Dále soud přisvědčil prvostupňovému orgánu, že účel povolení k nakládání s vodami ze studny ve vlastnictví žalobce opravňoval k zásobování rodinného domu na pozemku p. č. Xc (včetně péče o zahradu kolem takového domu, je-li ovšem takový dům postaven či jsou činěny skutečné kroky k jeho výstavbě), nikoli k jinému účelu. Pokud by OZNŘ využívaly vodu z předmětné studny za účelem obhospodařování předmětného pozemku (např. zmiňované zalévání zahrady), aniž by ovšem na pozemku realizovaly rodinný dům, využívaly by vodu v rozporu s vydaným povolením k nakládání s vodami. Podle soudu neměl žalovaný dostatečnou oporu ve správním spisu pro závěr, že vážným důvodem bránícím OZNŘ ve využívání povolení k odběru vody byla probíhající soudní řízení o návrhu žalobce na zrušení věcného břemene a správní řízení ve věci stavby vodovodu pro plánovaný rodinný dům. Správní spis neposkytoval žalovanému dostatečnou oporu pro závěr, že OZNŘ v dané době činily kroky k získání stavebního povolení na stavbu rodinného domu na pozemku p. č. Xc. K prokázání kroků OZNŘ směřujících k realizaci rodinného domu na pozemku p. č. Xc nepostačovalo zahájení řízení o jejich žádosti o umístění vodovodu (kteréžto řízení bylo přerušeno do doby skončení soudního sporu o zrušení předmětného věcného břemene). Z podané žádosti (která byla součástí správního spisu) nevyplývalo, že by vodovod měl být určen výhradně k zásobování plánovaného rodinného domu na pozemku p. č. Xc. Proto se soud neztotožnil s žalovaným, že by řízení o žádosti o povolení vodovodu představovalo vážný důvod bránící OZNŘ ve využívání předmětného povolení k odběru vody, neboť nebylo prokázáno, že by OZNŘ skutečně nemohly bez vystavěného vodovodu činit kroky k realizaci rodinného domu na pozemku p. č. Xc. Stran soudního řízení o zrušení věcného břemene soud dospěl k závěru, že je-li vedeno soudní řízení o zrušení věcného břemene, pak dokud není civilním soudem pravomocně rozhodnuto o tom, že se věcné břemeno ruší, tak stále existuje daný soukromoprávní titul a OZNŘ nic nebránilo v tom, aby činily kroky k realizaci rodinného domu na pozemku p. č. Xc. Pro úplnost soud v podrobnostech odkazuje na body 36 až 60 zrušeného rozsudku.

VII.

Zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu

23. Rozsudkem ze dne 26. 7. 2024, č. j. 3 As 292/2022-58 (dále též „*zrušující rozsudek*“), Nejvyšší správní soud zrušil původní rozsudek soudu ze dne 10. 11. 2022, č. j. 57 A 109/2021-56, a vrátil věc zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
24. Podle Nejvyššího správního soudu byla věcnou podstatou sporu otázka, zdali v daném případě existovaly vážné důvody pro dlouhodobé nevyužívání povolení pro nakládání s vodami ze strany OZNŘ, a byl tak dán důvod pro zrušení tohoto povolení. Zatímco žalobce, prvostupňový orgán a zdejší soud mínili, že žádný takový vážný důvod nelze seznat, tak

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalovaný a OZNŘ tento vážný důvod nacházeli ve sporu OZNŘ a žalobce o využívání práv z věcného břemene, který nachází odraz také v řízení o umístění vodovodu a potažmo v řízení o povolení stavby rodinného domu. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tyto vážné důvody spočívaly především v přerušení řízení o umístění vodovodu a v nesouhlasu žalobce s trvajícím existencí věcného břemene. Podle Nejvyššího správního soudu zdejší soud pochybil, pokud dospěl k závěru, že ke dni vydání rozhodnutí žalovaného OZNŘ bez vážného důvodu nevyužívaly povolení k nakládání s vodami. OZNŘ toto povolení nemohly využívat, neboť by se nutně dostaly do konfliktu se žalobcem, který odmítal, že byly oprávněny k odběru vody ze studny na základě věcného břemene. Vybudování vodovodu považoval Nejvyšší správní soud za významný předpoklad pro vybudování rodinného domu. V posuzovaném případě bylo dle Nejvyššího správního soudu možné považovat zahájení řízení o umístění vodovodu za krok vedoucí k realizaci rodinného domu. S ohledem na existující rozpory mezi žalobcem a OZNŘ bylo pochopitelné, že OZNŘ považovaly za nutné nejprve vyřešit otázku zásobování budoucího rodinného domu vodou ze studny dle oprávnění vyplývajících z věcného břemene a povolení, a teprve následně mínily požádat o povolení k výstavbě rodinného domu. Souvislost mezi podáním žádosti o výstavbu vodovodu a stavbou rodinného domu je dána, přičemž postup OZNŘ, které nejprve podaly žádost o vybudování vodovodu, reflektuje složitost právních vztahů v území. Konstatováním, že OZNŘ nic nebránilo v tom, aby činily kroky k realizaci rodinného domu, pominul zdejší soud zásadní okolnosti věci. Odůvodněnosti postupu OZNŘ svědčila délka řízení o povolení vodovodu, které nebylo ani do vydání zrušeného rozsudku zdejšího soudu, tj. po více jak čtyřech letech od podání žádosti, skončeno. Za této situace by nebylo spravedlivé po OZNŘ požadovat, aby před vyřešením toho, jak bude rodinný dům zásobován vodou, podnikaly další kroky vedoucí k povolení stavby rodinného domu. Nejvyšší správní soud tak seznal, že v projednávané věci existují vážné důvody pro nevyužívání povolení. Nejvyšší správní soud zavázal zdejší soud právním názorem, který shrnul tak, že v projednávané věci nebyly naplněny podmínky dané § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona pro zrušení povolení pro nakládání s vodami, neboť OZNŘ nevyužívaly dříve vydané povolání z vážných důvodů. V podrobnostech soud odkazuje na body 45 až 69 zrušujícího rozsudku.

VIII.

Průběh řízení po zrušujícím rozsudku

25. Vzhledem k tomu, že oba účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím věci bez jednání (žalobce v podání ze dne 23. 8. 2024, žalovaný v podání ze dne 22. 8. 2024), rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
26. Žalobce se ve svém podání ze dne 23. 8. 2024 rovněž vyjádřil ve věci samé. Žalobce vyslovil nesouhlas s posouzením a závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými ve zrušujícím rozsudku o existenci vážného důvodu vylučujícího odebrání veřejnoprávního povolení k odběru vody. Podle názoru žalobce OZNŘ žádnou stavbu na jejich pozemku nechtějí realizovat a je otázkou, zda vůbec podle právních předpisů na tomto pozemku stavbu rodinného domu realizovat lze.
27. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud byl v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. při svém rozhodnutí vázán výše popsány právními názory Nejvyššího správního soudu vyslovenými ve zrušujícím rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

IX.

Nové posouzení věci soudem a nové rozhodnutí soudu

28. Po novém přezkoumání věci a po zohlednění závazného právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
29. Stran skutečností plynoucích ze správního spisu soud v podrobnostech odkazuje na body 28 až 35 zrušeného rozsudku, resp. na body 1 až 8 zrušujícího rozsudku. Pro nové posouzení postačí ve stručnosti uvést, že žalobce je vlastníkem studny, k níž se váže předmětné povolení k odběru vody, a OZNŘ jsou oprávněnými z tohoto povolení a z věcného břemene v podobě práva odběru vody z této studny a práva zřizování a provozování vedení vodovodu z této studny. V červnu roku 2018 požádaly OZNŘ o vydání územního rozhodnutí na stavbu vodovodu z předmětné studny. Od února roku 2019 se mezi žalobcem a OZNŘ vede před Okresním soudem Plzeň – Jih pod sp. zn. 19 C 24/2019 soukromoprávní spor o zrušení tohoto věcného břemene, přičemž ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebylo v tomto sporu vydáno meritorní rozhodnutí. Z důvodu vedení tohoto soukromoprávního sporu přerušil příslušný stavební úřad v únoru roku 2019 územní řízení na stavbu vodovodu z předmětné studny.
30. Mezi Nejvyšším správním soudem a zdejším soudem byla shoda na tom, že věcná podstata sporu spočívala v posouzení otázky, zda v projednávané věci neexistovaly nebo existovaly vážné důvody pro dlouhodobé nevyužívání předmětného povolení k odběru vody ze strany OZNŘ, a byl tak dán důvod pro zrušení tohoto povolení nebo takový důvod dán nebyl (srov. bod 45 zrušujícího rozsudku).
31. Podle § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona *vodoprávní úřad může z moci úřední povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit, nevyužívá-li oprávněný vydaného povolení k nakládání s vodami nebo využívá-li jej pouze minimálně bez vážného důvodu po dobu delší než 2 roky*.
32. Na základě § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona může vodoprávní úřad přistoupit ke zrušení povolení k nakládání s vodami za splnění tří podmínek: (i) nevyužívá-li oprávněný vydané povolení vůbec nebo využívá-li jej pouze minimálně, (ii) po dobu delší než 2 roky, a (iii) pokud se tak děje bez vážného důvodu. V projednávané věci nebylo sporu o naplnění prvních dvou podmínek. Spor se vedl o to, zda byla naplněna podmínka třetí spočívající v absenci *vážných důvodů* pro nevyužívání nebo jen minimální využívání povolení k nakládání s vodami po dobu delší než 2 roky (srov. bod 49 zrušujícího rozsudku).
33. Stran výkladu § 12 odst. 1 písm. a) zákona o vodách soud předepisuje, že nedůvodnou byla námitka žalobce, že by časový test dvou let a podmínka „bez vážného důvodu“ podle § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona platily toliko pro případy, kdy oprávněný využívá vydané povolení pouze minimálně. Výklad zastávaný žalobcem by byl v první řadě nelogický a vedl by až k absurdním závěrům, že zatímco v případech, kdy by vážný důvod bránil oprávněnému užívání povolení k nakládání s vodami „pouze“ částečně, by byl dán důvod pro nezrušení povolení, tak naopak v případech, kdy by vážný důvod zcela znemožnil oprávněnému užívání daného povolení, by k němu přihlíženo být nemělo a povolení by mohlo být zrušeno bez dalšího. Rovněž by nastávaly absurdní důsledky, pokud by pro případy úplného nevyužívání neplatil uvedený časový test, neboť pak by ke zrušení povolení skutečně mohlo postačovat nevyužívání pouze krátkodobé, i v řádech dnů, jak namítaly OZNŘ. Vedle logického výkladu lze užít rovněž výklad historický. Soud v dané souvislosti poukazuje na předchozí právní úpravu důvodu pro zrušení vydaného povolení k nakládání

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

s vodami, která byla obsažena v § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2001, a podle které *vodohospodářský orgán mohl z vlastního podnětu nebo na návrh po provedeném řízení jím vydané povolení změnit, popřípadě zrušit, nevyužíval-li oprávněný povolení bez zvláštního důvodu po dobu delší 2 let*. Předchozí právní úprava tedy aplikovala obě uvedené podmínky, tedy jak časový test, tak i absenci „zvláštního“ důvodu, na případ, kdy oprávněný nevyužíval vydané povolení (když variantu minimálního využívání povolení předchozí právní úprava neznala). Vzhledem k tomu, že důvodová zpráva k § 12 vodního zákona konstatuje pouze to, že *se uvádějí tituly pro změnu, zrušení a zánik povolení nad rámec správního řádu*, je důvodné se domnívat, že zákonodárce neměl v úmyslu přistoupit k tak zásadní změně dosavadní právní úpravy, která by v případech úplného nevyužívání vydaného povolení vypouštěla podmínku absence „zvláštního“ (resp. nově „vážného“) důvodu a časového testu 2 let.

34. Předmětné povolení k odběru vody ze studny ve vlastnictví žalobce, z něhož byly oprávněny OZNŘ, bylo vydáno za účelem zásobování rodinného domu na pozemku p. č. Xc (včetně péče o zahradu kolem takového domu, je-li ovšem takový dům postaven či jsou činěny skutečné kroky k jeho výstavbě), nikoli k jinému účelu, byť by takový účel souvisel s předmětným pozemkem p. č. Xc. Účel povolení nelze rozšiřovat na nakládání s vodami pouze pro účely zahrady či jiné nemovitosti, aniž by existoval rodinný dům, k němuž se povolení váže, či byly činěny kroky k jeho výstavbě (srov. bod 56 zrušujícího rozsudku). Účel, k němuž bylo předmětné povolení k odběru vody vydáno, je třeba zohlednit při posouzení, zda OZNŘ v jeho nevyužívání bránily vážné důvody (srov. body 55 až 60 zrušujícího rozsudku). Jinými slovy, naplnění neurčitého právního pojmu „vážné důvody“ ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona je třeba hodnotit i optikou účelu, k němuž bylo předmětné povolení k odběru vody vydáno. Pokud tedy bylo předmětné povolení k odběru vody vydáno za účelem zásobování rodinného domu na pozemku p. č. Xc, je třeba při posouzení, zda OZNŘ v jeho nevyužívání bránily vážné důvody, zhodnotit, zda a jak úzce důvody nevyužívání povolení souvisely se stavbou tohoto rodinného domu. Zrušení předmětného povolení k odběru vody však zákon o vodách nepodmiňuje jeho nevyužíváním ke stanovenému účelu, nýbrž toliko jeho nevyužíváním. Využívání povolení k odběru vody za jiným účelem, než pro který bylo vydáno, není důvodem pro zrušení tohoto povolení, ale může vést k přestupovému stíhání (srov. bod 65 zrušujícího rozsudku).
35. Nejprve k žalobcově námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí založené na tom, že žalovaný odkázal na str. 3 napadeného rozhodnutí na domnělý závěr prvostupňového orgánu, že OZNŘ mohou odebírat vodu ze studny bez ohledu na to, zda je již rodinný dům realizován, kterýžto závěr však prvostupňový orgán neučinil. Tuto námitku soud v novém posouzení, s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené ve zrušujícím rozsudku, neshledal důvodnou.
36. Jak již soud uvedl výše, z bodu 65 zrušujícího rozsudku vyplývá, že ke zrušení předmětného povolení k odběru vody lze přistoupit v případě jeho nevyužívání, nikoliv v případě jeho nevyužívání *ke stanovenému účelu*; důvodem pro zrušení předmětného povolení k odběru vody nemůže být ani v úvahu připadající nesoulad využití vody s účelem povolení. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že OZNŘ mohou odebírat vodu ze studny bez ohledu na to, zda je již rodinný dům realizován, a mylně uvedl, že se jedná o právní názor prvostupňového orgánu, nemohlo toto pochybení žalovaného vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť ke zrušení předmětného povolení k odběru vody nebylo možné přistoupit v případě jeho nevyužívání ke stanovenému účelu, nýbrž pouze v případě jeho nevyužívání nebo jen minimálního využívání jako takového [za splnění i ostatních podmínek dle § 12 odst. 1 písm.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

a) vodního zákona]. Účel, pro nějž bylo předmětné povolení k odběru vody vydáno, nebyl z hlediska jeho možného zrušení z důvodu jeho nevyužívání nebo jen minimálního využívání podle § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona podstatný (podstatným byl pouze při posouzení, zda OZNŘ v nevyužívání povolení bránily vážné důvody – viz výše). S ohledem na právě uvedené tak není podstatné, že žalovaný mylně odkázal na úvahy, které nebyly v prvostupňovém rozhodnutí obsaženy, naopak podstatné je, že dospěl ke správnému závěru, že z hlediska splnění podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody spočívající v jeho nevyužívání nebo jen minimálním využívání podle § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona není významný účel, pro nějž bylo toto povolení vydáno a pro nějž byl odběr vody povolen.

37. V této souvislosti soud poukazuje i na bod 43 zrušujícího rozsudku, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že napadené rozhodnutí nahradilo prvostupňové rozhodnutí a pouze napadené rozhodnutí bylo předmětem soudního přezkumu. Pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí bylo významné, co v něm uvedl žalovaný, naopak nebylo významné, co neuvedl prvostupňový orgán v prvostupňovém rozhodnutí. Konečně lze poukázat i na to, že nebylo sporu o tom, že OZNŘ předmětné povolení k odběru vody nevyužívaly (srov. bod 32 tohoto rozsudku). Pokud žalovaný dovodil, že OZNŘ mohou odebírat vodu ze studny bez ohledu na to, zda je již rodinný dům realizován, je třeba jeho závěr považovat za součást širších argumentačních východisek stran výkladu § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona, neboť se vztahuje ke skutečnosti, která byla právě opačná a nebyla sporná, totiž že OZNŘ předmětné povolení k odběru vody nevyužívaly.
38. Z ustálené judikatury vyplývá, že má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech a jak se vypořádal s uplatněnými námitkami (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Současně je nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Napadené rozhodnutí obsahuje zřetelné a srozumitelné důvody (srov. bod 43 zrušujícího rozsudku). Není tak dán důvod pro jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.
39. Pro věcné posouzení věci je podstatné, že žalovaný v napadeném rozhodnutí na rozdíl od prvostupňového orgánu dovodil, že nejsou naplněny podmínky pro zrušení předmětného povolení k odběru vody, neboť existuje vážný důvod, pro který OZNŘ nemohou svého práva využívat a za který žalovaný považoval jak probíhající soudní řízení ve věci zrušení předmětného věcného břemene, tak i probíhající správní řízení ve věci stavby vodovodu pro plánovaný rodinný dům.
40. Žalovanému v tomto závěru přisvědčil Nejvyšší správní soud v bodě 55 zrušujícího rozsudku, kde uvedl, že *„tyto vážné důvody spočívají především v přerušení řízení o umístění vodovodu a v nesouhlasu žalobce s trvající existencí věcného břemene“*. V bodě 69 zrušujícího rozsudku pak Nejvyšší správní soud formuloval závazný právní názor, že *„v daném případě nebyly naplněny podmínky dané § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona pro zrušení povolení pro nakládání s vodami, neboť zúčastněné osoby nevyužívaly dříve vydané povolání z vážných důvodů“*.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

41. Vzhledem k tomu, že zdejší soud je tímto právním názorem vázán (srov. § 110 odst. 4 s. ř. s.), vychází při dalším posouzení věci z toho, že OZNŘ nevyužívaly povolení k nakládání s vodami z vážných důvodů, pročez nebyl dán důvod pro jeho zrušení.
42. Soud poznamenává, že územní rozhodnutí z roku 2010 nemělo pro posouzení existence vážných důvodů pro nevyužívání předmětného povolení k odběru vody ze strany OZNŘ žádný význam (srov. bod 54 zrušujícího rozsudku). Naproti tomu vážné důvody pro nevyužívání předmětného povolení k odběru vody ze strany OZNŘ lze spatřovat v řízení o umístění vodovodu, resp. v jeho přerušení, a v nesouhlasu žalobce s trvající existencí věcného břemene.
43. Soud opakuje, že OZNŘ požádaly v červnu roku 2018 o vydání územního rozhodnutí na stavbu vodovodu z předmětné studny. Účelem vodovodu má být zásobování budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. Xc pitnou vodou (srov. bod 59 zrušujícího rozsudku). Stavba rodinného domu je složitým procesem a zajištění jeho zásobování vodou představuje klíčovou podmínku pro povolení a provádění stavby. Zásobování domu vodou musí být vyřešeno před nebo souběžně se získáním veřejnoprávního oprávnění pro stavbu domu. *„Jestliže tedy zúčastněné osoby znaly minimálně z komunikace z roku 2016 negativní postoj žalobce k vybudování vodovodu, ačkoli z jejich pohledu byly oprávněnými z věcného břemene k odběru vody a vybudování a provozu vodovodu, bylo dle Nejvyššího správního soudu logické, že před vypracováním finančně nákladné projektové dokumentace a podáním žádosti o výstavbu rodinného domu nejprve usilovaly o výstavbu vodovodu, který by zajistil zásobování vodou, respektive o vyřešení sporů ohledně tohoto vodovodu. Otázka, jak bude budoucí rodinný dům zabezpečen z hlediska přísunu vody, je zásadní pro konkrétní podobu projektové dokumentace“* (srov. bod 57 zrušujícího rozsudku).
44. Hlavním důvodem (slovy Nejvyššího správního soudu „kruciólním“), proč v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo rozhodnuto o žádosti žalobců o vydání územního rozhodnutí na stavbu vodovodu, bylo vedení soukromoprávního sporu mezi žalobcem a OZNŘ o zrušení věcného břemene. *„Příslušný stavební úřad z důvodu vedení civilního sporu mezi žalobcem a zúčastněnými osobami řízení o této žádosti přerušil a o žádosti nerozhodl do doby vydání rozhodnutí žalovaného, ani do rozsudku krajského soudu, neboť řízení před civilními soudy stále nebylo skončeno. V situaci, kdy nebylo postaveno na jisto, zdali zúčastněné osoby disponují oprávněním vyplývajícím z věcného břemena, což představovalo klíčovou otázku pro posouzení jejich žádosti o vybudování vodovodu, nebylo možno tvrdit, že zúčastněné osoby nevyužívají povolení k nakládání s vodami „bez vážného důvodu“. Naopak z důvodu čekání na posouzení sporu o věcné břemeno před civilními soudy byly nuceny čekat, zdali budou moci povolení využívat, respektive, zdali na jeho základě budou moci vybudovat vodovod a následně též rodinný dům, jak vyplývalo ze sdělení stavebního úřadu ze dne 3. 2. 2020. Nebylo v moci zúčastněných osob, aby před vyřešením civilního právního sporu o věcné břemeno fakticky nakládaly s vodou dle povolení“* (srov. bod 63 zrušujícího rozsudku).
45. Zahájení řízení o umístění vodovodu z předmětné studny, jehož účelem je zásobování budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. Xc pitnou vodou, lze považovat za krok vedoucí k realizaci rodinného domu (srov. body 59 a 68 zrušujícího rozsudku). Provedení tohoto kroku ze strany OZNŘ je zřejmé ze správního spisu (srov. bod 59 zrušujícího rozsudku). S ohledem na existující rozpory mezi žalobcem a OZNŘ bylo pochopitelné, že OZNŘ považovaly za nutné nejprve vyřešit otázku zásobování budoucího rodinného domu vodou ze studny dle oprávnění vyplývajících z věcného břemena a povolení, a teprve následně mínily požádat o povolení k výstavbě rodinného domu. Souvislost mezi podáním

žádosti o výstavbu vodovodu a stavbou rodinného domu je dána, přičemž postup OZNŘ, které nejprve podaly žádost o vybudování vodovodu, reflektuje složitost právních vztahů v území (srov. bod 68 zrušujícího rozsudku).

46. Podmínka nevyužívání předmětného povolení k odběru vody ze strany OZNŘ bez vážného důvodu ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) zákona o vodách nebyla splněna.
47. Pro projednávanou věc není významné, zda si OZNŘ mohly zajistit zásobování vodou z jiného zdroje. „Jestliže zúčastněné osoby považovaly za platné věcné břemeno zřízené smlouvou z roku 2010 a zároveň bylo stále platné povolení k nakládání s vodami pro účely zásobování rodinného domu (a jeho výstavby), bylo plně na jejich vůli, zdali na základě těchto oprávnění budou usilovat o vybudování vodovodu ze studny ve vlastnictví žalobce jakožto zdroje vody pro rodinný dům. Jakkoli tento jejich postup nemusel představovat „nejpřímější“ cestu ke stavbě rodinného domu, nelze zúčastněné osoby za tento postup penalizovat, a to ani argumentací podporující zánik povolení k nakládání s vodami“ (srov. bod 58 zrušujícího rozsudku). Výtka částečné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí vznesená v bodě 55 zrušeného rozsudku tak postrádá relevanci pro projednávanou věc a napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné proto, že žalovaný nehodnotil, zda si OZNŘ nemohly zajistit zásobování budoucího rodinného domu vodou z jiného vodního zdroje.
48. K námitkám žalobce obsaženým v podání ze dne 23. 8. 2024 soud uvádí, že nemohl zkoumat, zda namítané skutečnosti ve svém souhrnu naplňují neurčitý právní pojem *vážných důvodů* ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona, neboť při jeho výkladu byl podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, že „v daném případě nebyly naplněny podmínky dané § 12 odst. 1 písm. a) vodního zákona pro zrušení povolení pro nakládání s vodami, neboť zúčastněné osoby nevyužívaly dříve vydané povolení z vážných důvodů“ (srov. bod 69 zrušujícího rozsudku). Námitce, že jak zdejší soud, tak Nejvyšší správní soud jasně deklarovaly, že dokud není naplněn účel odběru (stavba rodinného domu), nelze vodu ze studny využívat za jiným účelem, soud odkazuje bod 65 zrušujícího rozsudku, kde Nejvyšší správní soud jasně uvedl, že „nemůže být důvodem pro zrušení povolení ani v úvahu připadající nesoulad využití vody s účelem povolení. [...] [S]tále platí, že nevyužívání povolení ke stanovenému účelu může vést k přestupkovému stíhání, nikoli ke zrušení povolení. Zákon o vodách podmiňuje zrušení povolení jeho nevyužíváním a nikoli nevyužíváním ke stanovenému účelu“. Využívání předmětného povolení k odběru vody za jiným účelem, než je zásobování rodinného domu na pozemku p. č. Xc (včetně péče o zahradu kolem takového domu), tak nemůže být důvodem pro zrušení tohoto povolení. Účel, pro nějž bylo předmětné povolení k odběru vody vydáno, je třeba zohlednit pouze při posouzení, zda OZNŘ v nevyužívání tohoto povolení bránily vážné důvody (srov. body 55 až 60 a body 65 zrušujícího rozsudku).
49. Vzhledem k výše uvedenému soud v novém posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

X.

Náklady řízení

50. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal výslovně ve vyjádření k žalobě, zároveň žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Proto soud výrokem II. tohoto rozsudku rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
51. Osoby zúčastněné na řízení nemají podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, a soud taktéž neshledal žádný zvláštního zřetele hodný důvod, pro nějž by bylo namíste náhradu nákladů řízení přiznat. Proto soud výrokem III. tohoto rozsudku rozhodl tak, že žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a nález Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19 (N 129/95 SbNU 66)].

Plzeň 26. září 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu